

*Cum pot fi
nevinovat înaintea
lui Dumnezeu?*

R.C. Sproul

ÎNTREBĂRI
CRUCIALE

NR. | 26

Cum pot fi nevinovat
înaintea lui Dumnezeu?

ÎNTREBĂRI
CRUCIALE

NR. | 26

*Cum pot fi nevinovat
înaintea lui Dumnezeu?*

R.C. Sproul

CUM POT FI NEVINOVAT ÎNAINTEA LUI DUMNEZEU?

R.C. Sproul

© 2018 Asociația MAGNA GRATIA.

Toate drepturile rezervate. Nici o parte a acestei publicații nu poate fi reprodusă, stocată sau transmisă în orice formă și prin orice mijloace – electronice, mecanice, prin fotocopiere, microfilmare, înregistrare sau alt fel – cu excepția unor citate scurte în recenzii, fără permisiunea prealabilă a deținătorului drepturilor de autor.

Tradus și publicat cu permisiune.

Copyright © 2017 by R. C. Sproul.

Publicată în original sub titlul *How Can I Be Right with God?* de Ligonier Ministries (2017).

Asociația MAGNA GRATIA nu susține în mod necesar toate punctele de vedere ale autorilor pe care îi traduce și/sau publică.

Dacă nu este precizat altfel în text, citatele biblice sunt preluate din Biblia Cornilescu, ediția revizuită. Drepturi de autor British and Foreign Bible Society (BFBS) și Societatea Biblică Interconfesională din România (SBIR) 1924, 2016. Folosit cu permisiune.

Traducerea: Asociația MAGNA GRATIA.

Design copertă: Gearbox Studios,
Asociația MAGNA GRATIA.

RESPECTAȚI DREPTURILE DE AUTORI!

Este interzis în mod expres:

imprimarea a mai mult de 3 ex. pentru uz personal, a mai mult de 10 ex. din maxim 5 publicații diferite pentru prieteni și rude;

imprimarea profesională (la tipografie, indiferent dacă produsul este comercializat sau nu);

stocarea fișierelor oricărei cărți pe bloguri, pagini de internet, portaluri sau transmiterea pe cale electronică, altfel decât a link-urilor către website-ul unde acestea sunt stocate în original.

copierea și republicarea a peste 250 de semne/publicație pe alte portaluri, pagini de internet, bloguri, în publicații tipărite sau în predici, prezentări, conferințe etc.

Politica de copyright completă este disponibilă la adresa de internet:
<http://www.magnagratia.org/copyright.html>

Asociația MAGNA GRATIA

Str. Liliacului nr.26,

Dascălu-Ilfov 077075

Email: contact@magnagratia.org

Internet: www.magnagratia.org

CUPRINS

<i>Capitolul 1. După întuneric, lumină</i>	7
<i>Capitolul 2. Descoperirea lui Luther</i>	11
<i>Capitolul 3. Declarația legală a lui Dumnezeu</i>	17
<i>Capitolul 4. Marele schimb</i>	23
<i>Capitolul 5. Mijloacele mântuirii</i>	31
<i>Capitolul 6. Doar prin Hristos</i>	37
<i>Capitolul 7. Elementele esențiale ale credinței biblice</i>	41
<i>Capitolul 8. Iertarea păcatelor</i>	47
<i>Capitolul 9. Pacea cu Dumnezeu</i>	53
Despre autor	59

Capitolul 1

DUPĂ ÎNTUNERIC, LUMINĂ

În partea veche a orașului Geneva din Elveția există un parc mare situat pe terenul Universității, unde este comemorată Reforma. Acel parc este împodobit cu un zid înalt, denumit Monumentul Internațional al Reformei sau, mai simplu, Zidul Reformei. Zidul acela ilustrează, prin statuete și basoreliefuli, personajele importante ale Reformei, precum Jean Calvin, John Knox, William Farel și Theodore Beza. În jurul acestor statui și a altora asemănătoare este inscripționat pe fiecare parte motto-ul Reformei: *post tenebras lux* – după întuneric, lumină.

Această expresie se referă nu doar la redescoperirea Scripturilor, care au fost puse la dispoziția oamenilor obișnuiți în decursul Reformei, ci și la recuperarea celei mai importante doctrine biblice, anume doctrina justificării prin credință. Aceasta a fost chestiunea primordială și centrală a Reformei protestante.

În decursul disputei dintre protestanți și romano-catolici, ambele părți au considerat că justificarea este un lucru atât de important, încât nu a fost posibil niciun compromis.

Ambele tabere erau convinse că în joc, în ce privește doctrina justificării, era pusă esența Evangheliei biblice. Când Evanghelia este pusă în joc, totul este pus în joc, pentru că Evanghelia

ne spune cum devenim drepecți, sau nevinovați, înaintea lui Dumnezeu.

În Galateni 1:6–9, apostolul Pavel scrie despre importanța înțelegerii și a propovăduirii corecte a Evangheliei:

„Mă mir că treceți așa de repede de la Cel ce v-a chemat prin harul lui Hristos, la o altă Evanghelie. Nu doar că este o altă Evanghelie; dar sunt unii oameni care vă tulbură, și voiesc să răstoarne Evanghelia lui Hristos. Dar chiar dacă noi înșine sau un înger din cer ar veni să vă propovăduiască o Evanghelie, deosebită de aceea pe care v-am propovăduit-o noi, să fie anatema! Cum am mai spus, o spun și acum: dacă vă propovăduiește cineva o Evanghelie, deosebită de aceea pe care ați primit-o, să fie anatema!”

Acest apostol era un om care îndemna constant la folosirea virtuților răbdării, blândeții, dragostei și toleranței, și care, pe de altă parte, muștra constant păcatele luptelor, dezbinărilor, duhului de ceartă, beligeranței și așa mai departe. El a fost cel care a spus că noi, credincioșii, ar trebui să trăim în pace cu toți oamenii, atâta cât este posibil, și a fost cunoscut ca apostol al păcii și unității. Cu toate acestea, îl vedem dintr-o dată ajungând la un aspect legat de o doctrină unde pare că vrea să ne transmită că nu poate exista niciun fel de toleranță. A tolera o distorsionare a Evangheliei, transformând-o într-o evanghelie falsă, înseamnă a tolera intolerabilul.

Primul lucru pe care Pavel l-a făcut aici a fost să-și exprime uimirea – nu pentru faptul că oamenii abandonaseră Evanghelia pe care el le-o predicase, ci pentru că făcuseră acest lucru atât de repede. Abia de plecase din mijlocul lor și aceștia deja își exprimaseră deja dorința de a lua aminte la învățăturile iudaizatorilor, care insistau că omul nu poate fi mântuit doar prin credința în Hristos, ci trebuie să facă și fapte bune și să asculte de

Lege. Această „altă evanghelie” nu mai era deloc Evanghelia. Există o singură Evanghelie, Evanghelia lui Dumnezeu, care este revelată în și prin Hristos, și propovăduită și explicată de apostoli. Lucrurile puse în joc aici au fost atât de importante, încât Pavel a pronunțat un blestem asupra oricărui care propovăduiește altceva. Termenul grec este *anatema* – să fie blestemat.

Apostolul a înțeles că problema justificării nu era o simplă chestiune academică, ci una care afectează în final viața fiecărei persoane. Aceasta poate fi însumată într-o întrebare simplă: Cum suntem noi mântuiți? Iată, este o chestiune de viață și moarte, o chestiune care ține de viața veșnică. Noul Testament ne arată clar că fiecare dintre noi va fi chemat la judecată înaintea lui Dumnezeu, și că Dumnezeu este drept, în timp ce noi nu suntem dreți, ci vinovați. Doctrina justificării oferă soluția la această problemă, arătând felul în care noi, niște oameni nedreți și vinovați, putem fi împăcați cu un Dumnezeu sfânt și drept. Așadar, dacă există ceva esențial legat de credința creștină, de vestea bună a Evangheliei, atunci acel lucru esențial este această doctrină.

Construind pe evaluarea lui Pavel, Martin Luther a denumit doctrina justificării ca fiind articolul de care depinde existența sau prăbușirea bisericii. El a înțeles faptul că teologia este sistematică și că o distorsionare a Evangheliei va influența și afecta orice alt lucru pe care noi îl credem în credința creștină. Jean Calvin a spus un lucru foarte asemănător: „Trebuie să discutăm despre justificarea prin credință având în vedere faptul că aceasta este elementul central de care ține întreaga religie, așa încât ne dedicăm cea mai mare atenție și grijă înțelegerii ei. Dacă nu înțelegi mai întâi de toate care este relația ta cu Dumnezeu și care este natura judecății Lui în ceea ce te privește, n-

ai niciun fundament al mântuirii tale și nicio temelie pe care să construiești evlavia ta înaintea lui Dumnezeu.”¹

Crezi că este un lucru important să cunoști cum poți fi mântuit? Contează pentru tine care este temelia pe care este așezată mântuirea ta? Nu pot să-mi imaginez vreun lucru care să conteze mai mult. Noi toți ar trebui să ne punem întrebarea, alături de temnicerul din Filipi, „Ce să fac ca să fiu mântuit?” (Faptele Apostolilor 16:30).

¹ *Institutes of the Christian Religion*, 3.11.1.

Capitolul 2

DESCOPERIREA LUI LUTHER

Printre colegii lui călugări, Martin Luther căpătase o reputație de a fi un individ ciudat. Comportamentul lui la timpul de mărturisire a păcatelor era unul notoriu. El avea să petreacă ore întregi în mărturisirea zilnică a păcatelor, uneori o oră, alteori două, alteori patru ore, până când confesorul lui avea să devină frustrat și să se întrebe dacă nu cumva Luther pur și simplu încerca să fugă de celelalte responsabilități ale sale de la mănăstire. El avea să își mărturisească până și cele mai mărunte păcate, îndemnându-i pe frații călugări să spună: „Dacă îți mărturisești un păcat, măcar mărturisește ceva important. Nu ne ține aici ceasuri întregi recitând niște mărunțișuri”. Dar Luther era sincer. El era cu adevărat chinuit în sufletul lui și își găsea pentru câteva clipe pacea, atunci când preotul îi oferea iertare. Totuși, după ce pleca de la mărturisirea păcatelor, întorcându-se înapoi în camera lui, Luther se cufunda din nou în disperare, pentru că își amintea de un păcat pe care uitase să-l menționeze la mărturisire. Din cauza acestui chin legat de vinovăția lui, unii chiar sugeraseră că el devenise dezechilibrat mental.

Dacă privim la dincolo de practica lui de mărturisire a păcatelor, observăm că întreaga viață a lui Luther a fost marcată de crize repetate. Se părea că aceste crize își făceau loc odată la

5 ani. În 1505, Luther studia avocatura și deja era distins ca unul dintre cei mai buni gânditori în domeniul jurisprudenței din întreaga Europă. Dacă vrem să înțelegem chinul teologic al lui Luther, trebuie să conștientizăm faptul că el a venit înaintea Legii lui Dumnezeu cu mintea unui expert în legislație. Când a examinat Legea lui Dumnezeu, Luther a ajuns pe punctul de a cădea în disperare, pentru că a conștientizat că viața lui nu se ridică niciodată la înălțimea cerințelor radicale de puritate și sfințenie pe care le-a descoperit în Scriptură. La un moment dat, el s-a întrebat: „Mă întreb dacă Îl iubesc pe Dumnezeu. Să-L iubesc pe Dumnezeu? Uneori Îl urăsc!” El Îl vedea pe Dumnezeu ca pe un judecător mânios care aplica nuiuaa Legii Sale absolute pe pielea performanțelor lui Luther, și el știa că nu reușea să satisfacă aceste cerințe.

Pe când se afla pe drumul înapoi de la universitate, s-a stârnit dintr-o dată o furtună puternică și un fulger a lovit aproape de el. Șocul l-a aruncat de pe cal și aproape că l-a lipit de pământ. În acea panică, el a strigat: „Ajută-mă, sfântă Ana! Dacă mă vei scăpa, voi deveni călugăr”. Spre consternarea tatălui său, Luther și-a abandonat studiile în avocatură și s-a mutat într-o mănăstire augustiniană la Wittenberg, pentru a-și împlini jurământul.

În 1510, Luther a avut parte de a doua mare criză. El a fost trimis la Roma ca delegat pentru convocarea ordinului său călugăresc. Luther s-a simțit foarte fericit că a fost ales să facă acea călătorie, pentru că, în acea vreme din istoria bisericii, a putea face un pelerinaj la locurile sfinte era un privilegiu, așa că pentru Luther, acest lucru era o oportunitate de a câștiga ceva merite pentru sufletul său. El a sperat că va găsi în Roma ceva din pacea după care tânjea, pentru că Roma care era leagănul Bise-

ricii. Totuși, când a ajuns în „Cetatea eternă”, Luther a fost șocat. A fost martorul corupției vizibile a clerului, a corupției sexuale fără precedent din istoria bisericii, fiind în circumstanțe când alți preoți treceau prin Maslu în cinci minute, doar ca să împlinescă un ritual. El n-a văzut acolo niciun fel de simțământ al evlaviei și devoțiunii față de lucrurile lui Dumnezeu.

La mijlocul pelerinajului său, Luther trebuia să meargă pe *treptele sfinte*, un loc unde se presupunea că Isus călcase după ce a fost audiat de Ponțiu Pilat. Acele pietre fuseseră aduse de la Ierusalim și instalate la Roma. Pelerinii aveau să vină și să urce aceste trepte în genunchi, rostind rugăciuni în timp ce le urcau. Așa a făcut și Luther, urcând acele trepte din piatră. La fiecare treaptă, el a spus o rugăciune, sărutând fiecare piatră, până a ajuns sus. Când a ajuns la final, a fost zdrobit de gândul că poate că acest lucru n-a funcționat și a rostit cu glas tare întrebarea: „Cine știe dacă toate aceste lucruri sunt adevărate?” Astfel, vizita lui Luther la Roma, de la care avea așteptarea că îl va scăpa de îndoieli și chinuri, n-a făcut altceva decât să-i exacerbeze criza.

Cea de-a treia criză majoră din viața lui a avut loc în 1515. Luther ajunsese deja doctor în teologie în biserica lui și predă teologie și studii biblice la Universitatea din Wittenberg. El finalizase recent o serie de mesaje din cartea Psalmilor și era pe punctul de a începe o serie de predici pe marginea Epistolei lui Pavel către Romani. În timp ce se pregătea pentru aceste mesaje, el a studiat versetul în care Pavel, introducând tema justificării, a spus: „în ea este descoperită o neprihănire, pe care o dă Dumnezeu, prin credință și care duce la credință, după cum este scris: „Cel neprihănit va trăi prin credință” (Romani 1:17). Luther a presupus în mod firesc că, atunci când Scriptura vorbea despre neprihănirea lui Dumnezeu, ea se referea la neprihănirea intrinsecă, inerentă, a lui Dumnezeu. Acesta era lucrul de care Luther

se temea cel mai mult, pentru că știa că el nu era neprihănit, în timp ce Dumnezeu era. El nu putea să vadă nimic bun în vestea Evangheliei, câtă vreme aceasta scotea la iveală neprihănirea lui Dumnezeu înaintea oamenilor, care nu sunt neprihăniți.

În decursul pregătirilor sale, Luther a citit câteva dintre lucrările patronului ordinului său călugăresc, Augustin de Hipo. Comentând pe marginea versetului din Romani 1:17, Augustin scria: „El nu spune că este vorba despre neprihănirea omului sau neprihănirea voinței sale, ci ‚neprihănirea lui Dumnezeu’ – nu că prin aceasta El este neprihănit, căci este evident, ci că această neprihănire o conferă omului atunci când El îl justifică pe cel păcătos”.² Luther a spus că, pe măsură ce a înțeles acest gând din partea lui Augustin, lumina i-a inundat sufletul: „Atunci m-am simțit născut din nou ca și cum aș fi trecut prin ușile deschise direct în Paradis.”³ El a avut parte de o experiență existențială profundă, în cadrul căreia povara vinovăției sale nerezolvate până atunci i-a căzut de pe umeri și a conștientizat că singura modalitate în care poate sta în picioare înaintea unui Dumnezeu sfânt și drept consta în a fi îmbrăcat cu neprihănirea lui Hristos, pe care Luther nu putea să o implore, să o împrumute, să o fure, să o merite sau să o câștige, ci putea doar să o primească cu o inimă smerită.

Când te uiți la Reformă, poți vedea în ea ideea că Martin Luther s-a așezat atunci *contra mundum* – împotriva lumii. Un om trebuie să fie incredibil de arogant, nesupus sau nebun pentru a confrunta toate autoritățile pe care Luther le-a confruntat și în fața cărora a refuzat să își compromită poziția. Evident, Luther era deja un om încăpățânat, dar până și cel mai încăpățânat om putea

² Augustine of Hippo, *A Treatise on the Spirit and the Letter*, cap. 16.

³ Roland Bainton, *Here I Stand* (Nashville, Tenn.: Abingdon, 1950), 50.

ajunge să fie copleșit de criticile neobosite pe care el le-a primit din partea autorităților religioase din acea vreme. Dar de ce n-a făcut el pasul înapoi? Luptase mult prea din greu și mult prea îndelungat pentru a ajunge la pacea cu Dumnezeu pentru a se putea supune oricărei alte persoane. Ca urmare a acelei experiențe din studiul său, i-a fost trezită convingerea cu privire la justificarea prin credință, și a ajuns la pace după studiul din Epistola către Romani și a gândurilor lui Augustin, iar claritatea învățaturii lui Pavel avea să-l fortifice pe Luther așa de mult, încât nu era dispus să negocieze acest lucru cu nimeni, indiferent de motiv.

Eu nu cred că Martin Luther era nebun. Probabil că era cel mai onest creștin care a trăit vreodată pe pământ după primul secol. El a înțeles ceva legat de caracterul lui Dumnezeu, de neprihănirea lui Dumnezeu și de justetea Lui – și cu cât înțelegem mai mult cât de neprihănit este Dumnezeu, cu atât ne amăgim mai puțin cu privire la lipsa noastră de neprihănire. Noi avem tendința de a ne evalua prin propriile standarde, sperând că Dumnezeu ne va da note în funcție de acestea. Dacă noi ne imaginăm că El poate găsi pe cineva care este mai rău decât noi, atunci ne refugiem în acel gând, refuzând să ne concentrăm pe standardul prin care toți vom fi judecați.

Dar Luther a observat că standardul lui Dumnezeu nu este unul flexibil, ci acesta constă din neprihănirea perfectă a Lui. În acel moment, Luther a conștientizat că singura neprihănire care ar putea să-l salveze nu poate veni din propria persoană, ci trebuie să vină de la Dumnezeu. Acela a fost momentul când au germinat semințele Reformei.

Au existat momente specifice din viața mea când am fost lovit de melancolie. Obişnuiam să mă simt deprimat și descurajat de o mulțime de lucruri, mai ales când eram proaspăt student

sau în primii ani de lucru ca teolog. Când mă descopeream în astfel de situații, aveam să mă întorc la situația lui Luther – nu pentru că eram în căutarea unor gânduri teologice pe care n-aș fi putut să le aflăm în altă parte, ci pentru că mă puteam regăsi în situația lui. El era atât de asemănător mie. A trebuit să ducă toate aceste lupte de fiecare dată. El a vorbit despre faptul că avea o luptă continuă, fără sfârșit, cu Satana însuși, luptă în cadrul căreia Satana avea să vină la el cu ceea ce Luther denumea *Anfechtung* – un asalt neîncetat asupra lui pentru a-i fura bucuria, pacea și mângâierea. Luther spunea că, în astfel de situații, avea să alerge la Evanghelie și să se odihnească în ea pentru a-și îmbroscăta înțelegerea cu privire la pacea cu Dumnezeu, care îi aparținea în Hristos. Luther a întruchipat lupta fiecărui creștin de a avea pace cu Dumnezeu, iar în victoria lui putem vedea și noi faptul că drumul către nădejde se găsește în Hristos.

Capitolul 3

DECLARAȚIA LEGALĂ A LUI DUMNEZEU

Când ne gândim la justificare, suntem preocupați de ceva care are de-a face cu dreptatea. Astfel, avem o preocupare legală. Ca oameni creați după chipul lui Dumnezeu, suntem destinați să stăm înaintea tronului de judecată al lui Dumnezeu. Isus a spus că va exista un moment când fiecare cuvânt nefolositor rostit va fi adus la judecată. Lucrurile făcute în secret vor fi scoase la iveală și noi toți ne vom aduna înaintea tribunalului lui Dumnezeu. Problema pe care o avem implică două aspecte: Dumnezeu însuși este absolut de sfânt și drept în caracterul și ființa Sa, însă noi toți suntem lipsiți de slava lui Dumnezeu – așa că suntem vinovați. Problema fundamentală este aceasta: Cum poate o persoană vinovată să supraviețuiască judecății unui Dumnezeu sfânt și drept? Așa cum se întreba și David: „Dacă ai păstra, Doamne, aducerea aminte a nelegiuirilor, cine ar putea sta în picioare, Doamne?” (Psalmul 130:3). Evident, răspunsul la acea întrebare retorică este că nimeni n-ar putea să stea în picioare înaintea unei judecăți în care ni se cere perfecțiunea – iar dacă Dumnezeu ține cont de toate păcatele noastre, cu siguranță că

nu vom putea face față acestei judecăți. Așadar, problema fiecărei ființe omenești care a păcătuit vreodată este problema de a deveni justificat sau declarat nevinovat pentru a supraviețui judecății lui Dumnezeu.

Luther și reformatorii au înțeles învățătura biblică a justificării în termenii unei justificări *legale*. Probabil că ai auzit de mărturiile date la tribunal denumite generic *dovezi forensice*. Se poate să fi auzit de medicina legală sau de știința legală, având de-a face cu mediul avocațesc și al tribunalelor. Se poate să fi auzit de termenul *legal* în lucruri obișnuite. Când eram în gimnaziu, unul dintre cluburile pe care le aveam acolo era clubul de dezbateri, în cadrul lui organizându-se în fiecare an o competiție la nivel de stat, denumită campionatul avocaților. El implica exerciții de dezbateri, de alocuțiuni publice. Acest cuvânt era folosit pentru a descrie diversele modalități de oratorie, așa că, în acel sens, când vorbim despre ceva *forensic* ne referim la ceva care are de-a face cu declarații sau argumente pro sau contra unui anumit lucru.

Dacă punem alături cele două modalități de a folosi termenul acesta, unul în ce privește tribunalele și unul în ce privește discursurile publice, ne apropiem de modalitatea în care acest termen este folosit în teologie, anume în ce privește declarațiile cu efect legal. Astfel, *justificarea legală* are înțelesul că justificarea ține de un anume fel de declarație legală. În cei mai simpli termeni, asta înseamnă că *justificarea* are loc atunci când Dumnezeu declară o persoană ca fiind nevinovată înaintea Lui. Dacă Dumnezeu spune „ești nevinovat”, atunci poți considera că ai fost justificat.

Chiar dacă doctrina reformată a justificării prin credință este în general denumită prin expresia *justificare legală*, există un element subtil aici care nu trebuie ratat. Perspectiva romano-

catolică a justificării, pe cât este ea de diferită de cea protestantă, este corectă totuși în acest element – anume că, în ultimă instanță, justificarea are loc atunci când Dumnezeu declară o persoană ca fiind dreaptă sau nevinovată. Dar romano-catolicii nu văd această declarație în același fel în care au înțeles-o reformatorii, pentru că chestiunea fundamentală în cadrul Reformei a ținut de temelia pe care Dumnezeu declară o persoană vinovată ca fiind nevinovată.

Martin Luther a folosit o expresie faimoasă pentru a prezenta sumar felul în care el înțelegea justificarea legală: *simul justus et peccator*, care are sensul de „nevinovat și păcătos în același timp.” La prima vedere, această expresie poate suna a contradicție, dar nu este adevărat. O contradicție există atunci când spunem că ceva este un lucru, și în același timp este altceva, sau în același sens ori în aceeași relație. Luther spunea că, într-adevăr, cel justificat este în același timp nevinovat și păcătos, dar el nu spunea că noi suntem în același sens nevinovați și păcătoși sau în aceeași relație. Noi suntem nevinovați într-un sens și păcătoși în alt sens. Dacă înțelegem acest lucru, pătrundem imediat în inima Reformei în ceea ce privește preocuparea ei pentru doctrina justificării prin credință.

Exprimat însă în termeni simpli, ceea ce Luther spunea era următorul lucru: vestea bună a Evangheliei este că noi nu trebuie să așteptăm până ajungem neprihăniți la modul perfect *în noi înșine* înainte ca Dumnezeu să ne considere și să ne declare neprihăniți, sau să ne accepte înaintea Lui ca justificați. Dumnezeu oferă justificarea prin care oameni care sunt încă păcătoși pot fi împăcați cu Dumnezeu și declarați drepecți înaintea Lui. Astfel, ideea lui Luther era că justificarea prin credință înseamnă că o persoană care este justificată într-un sens ca fiind perfectă

neprihănită, rămâne într-un alt sens un păcătos. Acest lucru ridică următoarea întrebare: În ce sens suntem noi neprihăniți, și în ce sens păcătoși?

Noi suntem declarați neprihăniți în virtutea faptului că Dumnezeu pune în contul nostru neprihănirea lui Hristos, socotind neprihănirea și meritele Lui ca fiind ale noastre. Noi suntem drepti în virtutea neprihănirii lui Hristos – dar dacă Dumnezeu ne-ar fi luat pe noi în socoteală, în umanitatea noastră goală, fără a ne vedea în Hristos, ne-ar descoperi ca fiind păcătoși. Noi nu suntem neschimbați miraculos în niște oameni fără păcat, ci suntem niște păcătoși aflați în procesul de sfințire. Dacă este să folosim termenii lui Luther, suntem niște oameni care avem o stare anume medicală și am primit medicamente, însă e nevoie de timp ca să fim vindecați. Cu toate acestea, nu trebuie să așteptăm ca Dumnezeu să ne accepte în Hristos. Așadar, această declarație legală este bazată pe un transfer: neprihănirea și meritele lui Hristos ne sunt atribuite nouă, în timp ce noi suntem încă păcătoși.

Biserica romano-catolică respinge expresia *simul justus et peccator* și ideea că Dumnezeu declară pe cineva nevinovat atâta vreme cât acel om rămâne vinovat și păcătos. Ea spune că, dacă facem acest lucru, aruncăm în umbră integritatea și onestitatea lui Dumnezeu. Cum poate Dumnezeu să considere pe cineva drept, dacă este nedrept? Cum poate Dumnezeu să privească pe cineva ca neprihănit când, în fapt, acel om este păcătos? Romano-catolicii au susținut că, dacă Dumnezeu ar face un astfel de lucru, El s-ar implica într-un fel de ficțiune legală. Reformatorii au răspuns susținând că aceasta nu este o ficțiune, ci o declarație legală. Este vorba de o judecată legală, un decret sau o declarație din partea lui Dumnezeu. Ceea ce face ca această declarație să fie adevărată, și nu o pură ficțiune, este că Dumnezeu face un transfer real de neprihănire în contul nostru.

O înțelegere greșită destul de comună este că singurul lucru pe care Isus l-a făcut pentru a-i mântui pe oameni a fost să moară pe cruce pentru păcatele lor, și sigur că acest lucru este foarte important în justificarea noastră. Dar dacă tot ceea ce a avut loc pentru ca oamenii să fie justificați a fost ca Hristos să plătească pedeapsa pentru păcat, atunci El trebuia să se coboare din cer la vârstă matură, să meargă direct la cruce pentru a plăti prețul și să satisfacă astfel cerințele dreptății lui Dumnezeu, apoi să se întoarcă în glorie în cer, cu răscumpărarea poporului Său realizată. În termeni biblici, totuși, sunt necesare două lucruri. Primul este că păcatul nostru trebuie pedepsit, lucru pe care l-a realizat moartea lui Hristos pe cruce. Dar tot ceea ce acest lucru a făcut a fost să ne aducă într-o stare de inocență, asemenea lui Adam înainte de cădere. În această stare, încă nu avem nicio neprihănire pozitivă pe care să o aducem înaintea lui Dumnezeu. Așadar, al doilea lucru care se cere pentru ca răscumpărarea noastră să fie asigurată este să avem o neprihănire pozitivă înaintea lui Dumnezeu, pe baza căreia să ne declare neprihăniți. Iată de ce Hristos a venit în lume născându-Se ca un prunc, sub Lege, pentru a deveni noul Adam și pentru a trăi viața Lui întregă în perfecțiune, într-o ascultare activă și deplină față de Dumnezeu. Pentru ca Isus să Se califice ca Mântuitor al nostru, El trebuia să trăiască o viață fără păcat, în plus față de moartea Lui ispășitoare.

Ceea ce se petrece în justificarea noastră este că are loc o dublă atribuire. A atribui înseamnă a transfera sau a credita, așa că păcatele noastre sunt atribuite lui Hristos, iar neprihănirea Lui este atribuită nouă. Ambele sunt necesare pentru mântuirea noastră, atât plata în sens negativ a păcatului cât și realizarea în sens pozitiv a neprihănirii reale.

Când Luther a spus că noi suntem deopotrivă justificați și păcătoși, el voia să spună că noi suntem justificați în virtutea transferului neprihănirii lui Hristos în contul nostru, din punct de vedere legal, în timp ce în mod real, în viețile noastre, purtăm încă rămășițele păcatului. Temelia sau baza justificării noastre, prin care Dumnezeu ne declară nevinovați, nu ține de faptul că El privește la noi și vede neprihănirea noastră, ci ține de faptul că El ne privește și ne vede prin neprihănirea lui Hristos.

Justificarea legală implică o declarație legală din partea lui Dumnezeu. Astfel, când Luther a spus că doctrina justificării prin credință este acel lucru de care depinde căderea sau existența bisericii, este clar că așa stau lucrurile. Din nou, cuvintele lui David ne îndreaptă către acest lucru: „Dacă ai păstra, Doamne, aducerea aminte a nelegiuirilor, cine ar putea sta în picioare, Doamne?” (Psalmii 130:3). Implicația este că niciunul dintre noi n-ar putea sta în picioare dacă Dumnezeu l-ar trata pe baza păcatelor lui, pe care Dumnezeu le-ar găsi în viețile noastre, ale tuturor.

Așadar, întrebarea pentru tine este aceasta: Cum speri să stai înaintea tronului de judecată al lui Dumnezeu? Poate că speranța ta este că nu va exista niciodată o vreme a evaluării, a judecării, sau poate că speri că Dumnezeu te va evalua prin comparație cu alții și va considera că ai trăit o viață suficient de bună, chiar dacă n-a fost perfectă. De ce anume crezi că depinde să treci acel test? Dacă crezi că depinde de neprihănirea ta, ar trebui să ajungi la disperare chiar astăzi, pentru că în mod sigur nu vei trece testul. Trebuie să ai o neprihănire care aparține Altuia, dacă vrei să treci de examenul lui Dumnezeu – și există o singură persoană a cărei neprihănire este suficientă – Isus Hristos.

Capitolul 4

MARELE SCHIMB

Imaginează-ți desenate trei cercuri pe o tablă. Primul cerc Îl reprezintă pe Dumnezeu, al doilea Îl reprezintă pe Isus, iar cel de-al treilea cerc reprezintă ființele omenești, adică pe noi, păcătoșii. Dacă ar fi să iau o bucată de cretă și să pun semne în interiorul primului cerc care să ilustreze relele sau păcatele, ori chiar defectele din caracterul lui Dumnezeu, câte semne crezi că ar trebui să pun acolo? Absolut niciunul, pentru că Dumnezeu este perfect sfânt și perfect neprihănit. Ar fi o blasfemie din partea mea să pătez cu ceva caracterul Lui. Trecem mai departe, și ne gândim la Isus, așa că întrebarea este: Câte indicații ale păcatului ar trebui să marchez în acel cerc? Din nou, zero.

Revista *Christianity Today* a prezentat cândva un sondaj de opinie făcut printre cei ce se considerau evanghelici, majoritatea acestora spunând că omul este, în esența lui, bun. Nimeni nu este perfect, dar aparent majoritatea celor intervievați credeau că păcatele noastre nu țin de esența ființei noastre, nu sunt lucruri care pătrund la rădăcina ființei umane. Așadar, poate că ar trebui să pun în cercul care reprezintă omul doar câteva punctulețe, care să ilustreze lucrurile rele ale lui. Am putea să punem ceva mai multe puncte, fiind convingși că omul este, de fapt, ceva

mai rău de atât, dar să le păstrăm undeva pe la marginea cercului, asigurându-ne că ele sunt ca o umbră, nu că ar aparține interiorului cercului, ca nu cumva să sugerăm că ar exista ceva fundamental greșit în caracterul lui.

Dar oare acel cerc pe jumătate umbrit ar fi o reflectare corectă a ceea ce spune Scriptura? Biblia spune: „Domnul a văzut că răutatea omului era mare pe pământ, și că toate întocmirile gândurilor din inima lui erau îndreptate în fiecare zi numai spre rău” (Geneza 6:5) și, „Nu este nici un om neprihănit, niciunul măcar. Nu este nici unul care să aibă pricepere. Nu este nici unul care să caute cu tot dinadinsul pe Dumnezeu” (Romani 3:10-11). Majoritatea creștinilor ar putea să își dorească să coloreze mare parte din acest cerc, dar mulți dintre ei ar lăsa măcar o parte nederanjată, o mică insulă de neprihănire care nu este afectată de cădere. Cu toate acestea, învățătura teologiei reformate este că cercul care reprezintă umanitatea trebuie umplut cu totul.

Motivul pentru care am ales să ne imaginăm aceste cercuri este acela de a avea o înțelegere vizuală asupra atribuirii neprihănirii lui Hristos. Înainte de a ne întoarce la aceste cercuri, haideți să ne îndreptăm atenția către învățătura dată de Pavel în capitolul 4 din Epistola către Romani:

„Ce vom zice dar că a căpătat, prin puterea lui, strămoșul nostru Avraam? Dacă Avraam a fost socotit neprihănit prin fapte, are cu ce să se laude, dar nu înaintea lui Dumnezeu. Căci ce zice Scriptura? ‚Avraam a crezut pe Dumnezeu, și aceasta i s-a socotit ca neprihănire’. Însă, celui ce lucrează, plata cuvenită lui i se socotește nu ca un har, ci ca ceva datorat; pe când, celui ce nu lucrează, ci crede în Cel ce socotește pe păcătos neprihănit, credința pe care o are el, îi este socotită ca neprihănire. Tot astfel, și David numește fericit

pe omul acela, pe care Dumnezeu, fără fapte, îl socotește neprihănit. ‚Ferice’, zice el, ‚de aceia ale căror fărădelegi sunt iertate, și ale căror păcate sunt acoperite! Ferice de omul, căruia nu-i ține Domnul în seamă păcatul!’” (Romani 4:1-8)

Nu Martin Luther sau Jean Calvin au inventat ideea de atribuire a neprihănirii. Acest concept este înrădăcinat ferm și adânc în Scripturi, atât în Vechiul cât și în Noul Testament. Când Pavel a explicat Evanghelia și doctrina justificării, el a apelat la Vechiul Testament, în special la Avraam, întorcându-se la Geneza 15, unde Dumnezeu i-a făcut lui Avraam o promisiune de răscumpărare, iar Avraam a crezut acea promisiune. Scriptura ne spune în Geneza 15 că Dumnezeu l-a socotit pe Avraam neprihănit în momentul în care el a crezut promisiunea lui Dumnezeu. Ideea pe care Pavel o subliniază în Romani 4 este că, înainte ca Avraam să facă o singură faptă, înainte ca el să fi ascultat de orice poruncă a lui Dumnezeu, înainte să fi fost tăiat împrejur, înainte să fi păzit oricare dintre poruncile Legii lui Dumnezeu, Dumnezeu l-a declarat nevinovat. Avraam era păcătos și totuși, în momentul când a crezut, Dumnezeu l-a socotit pe Avraam neprihănit înaintea Lui, prin credință. Legal vorbind, Dumnezeu l-a considerat pe Avraam ca fiind ceva ce el nu era încă în propria persoană: anume neprihănit.

Ideea de atribuire sau socotire a neprihănirii este menționată de mai multe ori în acest pasaj. În versetele 2 până la 4, Pavel spune: „Dacă Avraam a fost socotit neprihănit prin fapte, are cu ce să se laude, dar nu înaintea lui Dumnezeu. Căci ce zice Scriptura? ‚Avraam a crezut pe Dumnezeu, și aceasta i s-a socotit ca neprihănire’. Însă, celui ce lucrează, plata cuvenită lui i se socotește nu ca un har, ci ca ceva datorat”. Această „socotire” a lui Avraam ca neprihănit se referă la atribuirea neprihănirii. Dumnezeu i-a creditat lui Avraam această neprihănire fără

plată, adică fără a fi forțat sau obligat. Nu este ca și cum Dumnezeu îi datora acest lucru lui Avraam. Dumnezeu a anunțat și l-a declarat pe Avraam drept nevinovat înaintea Lui, pur și simplu pe baza harului Său. Pavel dezvoltă această idee în versetele 5 și 6: „pe când, celui ce nu lucrează, ci crede în Cel ce socotește pe păcătos neprihănit, credința pe care o are el, îi este socotită ca neprihănire. Tot astfel, și David numește fericit pe omul acela, pe care Dumnezeu, fără fapte, îl socotește neprihănit”. Nu știu cum ar fi putut apostolul să exprime acest lucru mai clar: Dumnezeu creditează oamenilor neprihănirea, fără fapte. La aceasta se referea Luther prin expresia *simul justus et peccator*. Apoi acest adevăr este prezentat atât în termeni afirmativi cât și în termeni negativi în versetele 7 și 8: „Ferice de aceia ale căror fărădelegi sunt iertate, și ale căror păcate sunt acoperite! Ferice de omul, căruia nu-i ține Domnul în seamă păcatul!”

În justificare au loc două feluri de atribuire: există atribuirea neprihănirii lui Hristos în contul nostru, și există imputarea păcatelor noastre din partea lui Hristos. Cel de-al doilea fel de atribuire are și el un fel de declarație: Dumnezeu nu cere de la noi ceva, anume păcatul nostru. Într-un limbaj simplu, Dumnezeu socotește neprihănirea lui Hristos în contul nostru, dar nu socotește păcatele noastre împotriva noastră. Aceasta este o veste bună! Ar putea exista o veste mai bună decât ca Dumnezeu să spună că El nu doar că ne va da neprihănirea lui Hristos, ci nici nu va mai socoti păcatele noastre împotriva noastră?

Dacă ne întoarcem la cercurile noastre de pe tablă, amintiți-vă că primul cerc, care Îl reprezenta pe Dumnezeu – n-are nicio pată. În mod asemănător, cel de-al doilea cerc, care Îl reprezintă pe Isus, este curat. Dar al treilea cer, adică eu, tu și întreaga omenire, este plin de la centru și până la marginile lui. Ce s-a întâmplat pe cruce? Ce vrea să spună Noul Testament

atunci când ne vorbește despre faptul că Isus este Cel ce a purtat păcatele noastre? Ioan Botezătorul L-a înălțat pe Hristos când a spus: „Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii!” (Ioan 1:29). Cum îndepărtează Isus păcatele noastre? Cum mă afectează crucea? De ce Dumnezeu, care este perfect și drept, și-a revărsat mânia asupra lui Isus, care în El Însuși era fără păcat – inocent – în viața pe care a trăit-o pe pământ? Singura modalitate în care Dumnezeu poate fi exonerat pentru revărsarea mâniei Sale asupra lui Hristos este ca Hristos să fi luat asupra Lui în mod real păcatele, nelegiuirile și vinovăția noastră. Dar asumarea vinovăției noastre de către Hristos implică o atribuire sau imputare. Când Hristos a mers la cruce, El I-a spus Tatălui ceva de genul: „Tată, socotește păcatele lor împotriva Mea. Lasă-Mă să stau în locul lor și să acționez în numele poporului Meu ca Reprezentant substitutiv al lor. Pune păcatele poporului Meu, Dumnezeule, asupra Mea”. Acest lucru a implicat un transfer legal, o atribuire, o imputare a acestora lui Hristos.

În cel de-al doilea cerc, care îl reprezintă pe Isus, nu există nici măcar o pată înaintea crucii. Dar pe cruce, câte păcate au fost asupra lui Isus? Toate păcatele noastre au fost transferate în contul Lui, iar păcatul a trecut de la noi la El. Înaintea lui Dumnezeu, Hristos a fost acoperit de păcatele noastre. Păcatele noastre I-au fost imputate lui Hristos, iar El a suferit pedeapsa reală a mâniei și dreptății lui Dumnezeu care era îndreptată împotriva păcatelor noastre. Dar aceasta este doar jumătate din tranzacție – nu este suficient ca lipsa noastră de neprihănire să fie transferată în contul lui Isus. Hristos a luat pedeapsa pentru păcatele noastre, dar noi încă avem păcat în viețile noastre. Cercul care ne reprezintă ar putea fi umplut din nou. Dar metafora pe care Scriptura o folosește ține de o haină, un veșmânt care este pus peste păcatele noastre. Păcatul nostru este acoperit de

neprihănirea lui Hristos, meritul pe care El l-a câștigat prin viața Lui perfect ascultătoare. Când Dumnezeu privește la noi, El vede neprihănirea lui Hristos, căci Biblia spune că Hristos este „neprihănirea noastră” (Ieremia 33:16). Temelia sau baza pe care noi suntem declarați nevinovați de către Dumnezeu este dreptatea, neprihănirea sau meritul lui Hristos.

Unul dintre motto-urile Reformei a fost *sola fide*, în sensul că justificarea este doar prin credință. Aceasta este o modalitate simplă de a prezenta un concept mult mai profund. Ceea ce înseamnă cu adevărat justificarea prin credință este că ea vine doar prin Hristos, prin neprihănirea lui Isus Hristos, a cărui neprihănire este singura din univers care este suficientă, care are în ea suficient merit pentru a satisface cerințele dreptății lui Dumnezeu. Pavel a sumarizat acest lucru în Romani 4, prin cele două fațete ale binecuvântării. Noi suntem binecuvântați pentru că păcatul nu ne mai este socotit, ci a fost imputat lui Hristos, iar neprihănirea Lui ne este atribuită prin hotărârea legală a lui Dumnezeu. Așa cum vom vedea, sigura modalitate prin care acest lucru are loc este prin credință.

Ce îți imaginezi că s-ar petrece cu tine dacă, atunci când ai veni la judecata lui Dumnezeu, ți-ar da o bucată de cretă și ar spune: „Aș vrea acum să pui câte un punct pentru fiecare moment când ai păcătuit, cu gândul, vorba sau fapta. Fiecare astfel de păcat trebuie reprezentat printr-un punct în cercul tău, de fiecare dată când n-ai ascultat de poruncile Mele”? De câtă cretă crezi că ai avea nevoie? Nu cred că există suficientă cretă în univers care să-mi permită să ilustrez într-un mod perfect imperfecțiunea mea. Nu este de mirare că Noul Testament descrie venirea lui Hristos spre judecată așa cum o face: oamenii care nu vor fi găsiți pregătiți vor striga la munți să cadă peste ei și să-i acopere. Ceea ce noi avem nevoie mai mult decât orice atunci

când stăm înaintea lui Dumnezeu este ceva care să ne acopere, ceva care să șteargă nelegiuirea noastră. Și tocmai aceasta este ceea ce Evanghelia promite să le dea tuturor celor care cred: harina neprihănirii lui Hristos.

Capitolul 5

MIJLOACELE MÂNTUIIRII

Am văzut deja că perspectiva Noului Testament asupra justificării noastre se bazează pe neprihănirea lui Hristos care ne este transferată, socotită sau atribuită. Scriptura vorbește despre această atribuire ca având loc prin credință. Asta nu înseamnă că, în ea însăși, credința ar avea merite care să contrabalanseze păcatele noastre. Este esențial să fim atenți să nu transformăm credința într-o lucrare meritorie, înțelegând greșit justificarea prin credință și crezând că, atunci când cineva este justificat înaintea lui Dumnezeu, acest lucru s-ar datora faptului că a avut credință, și astfel este socotit neprihănit pentru că a făcut lucrarea credinței. Nu asta vrea Noul Testament să ne spună, și nu despre asta vorbeau reformatorii când s-au referit la justificarea prin credință.

Expresia „prin” se referă la mijlocul prin care un anumit lucru este realizat. Astfel, expresia „prin credință” este tratată în Noul Testament ca *mijloc* sau *instrument* prin care are loc justificarea. Astăzi, aceste lucruri pot părea clare, dar termenii *instrument* sau *instrumental* au făcut obiectul controverselor din secolul al XVI-lea în ce privește justificarea.

Filozoful antic Aristotel a avut o influență uriașă asupra filozofiei occidentale și a fost foarte respectat în cercurile tradiționale creștine. El a încercat să analizeze întregul proces al cauzalității cu o atenție deosebită. Uneori, oamenii sunt mai puțin preciși, mai ales când copiii noștri ne întreabă: „De ce lucrul respectiv este așa?” Dorind să evităm explicațiile detaliate, răspunsul ar putea începe cu „pentru că...” Expresia *pentru că* are de-a face cu cauzalitatea. Aristotel spunea că există diferiți factori care contribuie la anumite evenimente sau efecte, și el a făcut deosebire între diferitele tipuri de cauze ale evenimentelor.

Dacă este să folosesc o ilustrație a lui Aristotel, imaginează-ți un sculptor care modelează o statuie deosebită dintr-o bucată brută de piatră. Ce anume a cauzat acea statuie? Aristotel a spus că noi putem identifica diferite cauze. În primul rând, există cauza *materială*: acesta este materialul din care este produsă statuia, fără de care nu poți să o ai. În acest caz, dacă nu există piatra, nu poate exista statuia, așa încât cauza materială a acelei statui este acel bloc de piatră de la care a plecat artistul. În al doilea rând, există cauza *eficace*: aceasta este acel lucru care produce un efect. De la sine, piatra nu se poate transforma într-o statuie, ci trebuie să existe altceva dincolo de piatră. Cauza eficace, în acest caz, este sculptorul care face lucrarea de a transforma acel bloc brut de piatră într-o statuie. Apoi Aristotel a vorbit despre cauza *formală*: aceasta este ideea. Artistul a plecat de la o idee din mintea lui sau de la o schiță desenată pe o bucată de hârtie. Ea constituie acel plan care a ghidat imaginația și lucrarea lui pe măsură ce a progresat în modelarea blocului de piatră, transformându-l într-o statuie. Mai există și cauza *instrumentală*: aceasta ține de mijloacele prin care cauza eficientă ajunge la efect. În acest caz, cauza instrumentală sunt ciocanul și dalta, ca și celelalte instrumente de care sculptorul se folosește pentru a-și face lucrarea.

Cauza finală este obiectivul legat de lucrul avut în vedere, sau scopul pentru care este făcută acea lucrare. Când vine vorba de sculptura noastră, autorul se poate să fi primit sarcina de a produce o statuie pentru grădina unui rege sau poate că a făcut-o pur și simplu pentru plăcerea proprie.

Cauza instrumentală a justificării a fost problema intens contestată din secolul al XVI-lea, întrucât reformatorii protestanți și romano-catolicii nu puteau să cadă de acord – și nici astăzi nu fac acest lucru – asupra cauzei instrumentale a justificării noastre. Biserica romano-catolică a declarat la Conciliul din Trent, în secolul al XVI-lea, că, cel puțin inițial, cauza instrumentală a justificării noastre este botezul. Prin botez, harul justificator – harul neprihănirii lui Hristos – este infuzat în suflet, așa încât cel ce îl primește are acum harul lui Hristos revărsat în sufletul lui. Astfel, acea persoană a fost curățată de păcatul original și se află într-o stare a harului justificator, datorită harului care locuiește în ea. Acest har poate fi mărit sau micșorat și poate crește sau descrește, ori poate fi pierdut cu totul.

Potrivit acestei gândiri, cel ce primește botezul se află într-o stare de har și posedă harul justificării. El se găsește într-o stare bună până când comite păcatul care aduce moartea. Istoric vorbind, biserica romano-catolică a făcut deosebire între două feluri de păcat: păcatul de moarte și păcatul obișnuit. Păcatul obișnuit este păcat real, dar este mai puțin grav decât păcatul de moarte, care este atât de groaznic, de ticălos și de distructiv, încât ucide ceva esențial: harul infuzat al justificării. Iată de ce, dacă un om comite păcatul de moarte, își pierde justificarea și trebuie să fie justificat din nou.

Tocmai în acest moment survine cea de-a doua cauză instrumentală a justificării: penitența. Conciliul de la Trent a definit

penitența ca fiind „a doua monedă” a justificării, valabilă pentru cei care și-au distrus sufletele. Ea permite cuiva care a comis un păcat de moarte să primească o nouă infuzare a harului justificator al lui Hristos și a neprihănirii Lui, care păstrează acea persoană într-o stare bună înaintea lui Dumnezeu până când comite din nou păcatul de moarte, pentru care trebuie să primească din nou penitența, și tot așa.

Pentru biserica romano-catolică, este posibil ca o persoană să își piardă harul justificării, și este posibil să-și piardă chiar și credința. Dacă își pierde credința, își pierde și justificarea. Cu toate acestea, se poate ca acea persoană să-și păstreze credința și totuși să-și piardă justificarea, în cazul în care comite un păcat de moarte. Așadar, o persoană care încă posedă adevărata credință poate să se situeze în afara stării de har, deci în afara justificării. Acea persoană va avea nevoie să fie restaurată prin penitență.

Biserica romano-catolică consideră sacramentele botezului și penitenței ca fiind cauzele instrumentale ale justificării, întrucât acestea sunt vehiculele sau mijloacele prin care harul justificator este dat sau comunicat individului. Când acest har este dat, el este infuzat în acea persoană, dar trebuie primit cu un anume răspuns. Cel ce îl primește trebuie să coopereze cu harul infuzat, sau să vină în acord cu el, pentru a produce astfel neprihănirea reală.

În perspectiva reformată, neprihănirea lui Hristos este atribuită celui credincios prin credință. Pentru biserica romano-catolică, neprihănirea lui Hristos este infuzată în cineva prin sacramente, și acea persoană trebuie să coopereze cu această infuzare a harului pentru a deveni cu adevărat și în mod inerent neprihănită.

Această dispută legată de mijloace sau de cauza instrumentală s-a concentrat pe expresia *justificare prin credință*. Ceea ce

Luther și Calvin au vrut să spună prin acea expresie este că, atunci când Noul Testament vorbește despre faptul că suntem justificați prin credință, cauza instrumentală a justificării noastre – instrumentul sau mijlocul prin care suntem justificați – nu sunt sacramentele, ci credința și doar credința. Credința este instrumentul prin care noi suntem legați de neprihănirea lui Hristos. Ea este conducta prin care neprihănirea Lui ne este atribuită la nivel personal. În clipa când cineva are credință, acea persoană primește prin ea neprihănirea lui Hristos și este justificată.

Este important să notăm că biserica romano-catolică este în acord cu protestanții asupra faptului că lucrarea lui Hristos este absolut esențială spre mântuirea noastră. Ea a condamnat în mod repetat erezia pelagiană veche care spune că o persoană poate fi justificată înaintea lui Dumnezeu strict pe baza exersării voinței sale libere, a performanțelor și a faptelor, fără harul lui Dumnezeu.

Nu acesta era punctul de dispută din secolul XVI. Problema de bază era aceasta: Cum devine lucrarea obiectivă a lui Hristos a noastră? Cum este lucrarea pe care Hristos a împlinit-o atribuită la nivel individual, lucrare fără de care nimeni nu poate fi mântuit? Biserica romano-catolică a considerat că această lucrare este atribuită prin sacramente și prin lucrarea de cooperare în care omul este implicat, în timp ce reformatorii au spus că ea ne este atribuită simplu și complet, însă doar prin credință.

Capitolul 6

DOAR PRIN HRISTOS

În cea de-a șasea sesiune a Conciliului de la Trent, biserica romano-catolică și-a definit doctrina justificării, aducând o listă de peste 20 de canoane de denunțare – perspective repudiate de ei – incluzând între acestea și perspectiva reformată. Totuși, în felul în care au explicat doctrina justificării, ei au afirmat necesitatea credinței spre justificare.

Unii spun că biserica romano-catolică ar pretinde că nu este importantă credința sau că nu este necesară. Una dintre cele mai rele batjocuri la adresa bisericii romano-catolice este că diferența dintre Roma și protestanți ar fi că protestanții cred în justificarea prin credință, în timp ce catolicii cred în justificarea prin fapte, ca și cum biserica romano-catolică nu ar fi crezut în necesitatea credinței. Acest lucru pur și simplu nu este adevărat.

În canoanele Conciliului de la Trent, biserica catolică a spus trei lucruri fundamentale despre credință în ceea ce privește relația ei cu justificarea: credința este elementul inițial, temelia justificării, și rădăcina justificării. Astfel, biserica romano-catolică nu spune că justificarea se petrece fără credință, pentru că prin credință noi intrăm în sacramele și primim infuzarea neprihănirii lui

Hristos, și prin credință noi conlucrăm cu acel har infuzat, cooperăm cu el și ne dăm acordul așa încât neprihănirea începe să devină inerentă în noi.

Ceea ce lipsește însă în formula romano-catolică privitoare la credință este elementul *sola*. Când Luther a făcut afirmația *sola fide* – adică justificarea este doar prin credință – acel cuvânt *doar* a fost ceea ce a provocat marea controversă. Reformatorii au spus, ca răspuns față de Conciliul de la Trent, că credința nu este doar pasul inițial, fundamentul și rădăcina justificării, ci este tot ceea ce avem nevoie pentru justificare, adică pentru ca o persoană să primească atribuirea neprihănirii lui Hristos. Singurul lucru de care avem nevoie pentru a fi beneficiari ai lucrării lui Hristos este credința. Oricine are credință adevărată, primește imediat și complet toate beneficiile și meritele lucrării lui Isus Hristos. Calvin a insistat asupra faptului că justificarea nu este doar inițiată prin credință, ci este și finalizată prin credință. În secunda în care cineva are credința adevărată, Dumnezeu îl declară justificat și îi socotește toate meritele lui Hristos, așa încât tot ceea ce Hristos este și tot ceea ce El a împlinit devine al acelei persoane.

Luther s-a referit la neprihănirea care justifică prin expresia *extra nos*, adică din afara noastră. El a vrut să spună că neprihănirea care justifică nu este a noastră. Luther a folosit și o altă expresie din limba latină pentru a surprinde această idee: *alienum iustitia*, care are sensul de „neprihănire străină”. Când Luther a spus că dreptatea sau neprihănirea prin care suntem justificați este una străină, o neprihănire din afara noastră, el s-a referit la faptul că neprihănirea ce îl justifică pe creștin și singura neprihănire care îl poate justifica este neprihănirea care aparține inerent lui Isus. Ea ne este dată și pusă în cont, dar, corect vorbind, ea este neprihănirea lui Isus.

Dacă, într-adevăr, neprihănirea prin care suntem justificați este ceva deja împlinit de Isus, ceea ce apostolii și reformatorii spuneau este că singurul lucru pe care îl avem de făcut pentru a primi beneficiul acelei neprihănirii stă în a ne pune credința în El, a ne baza pe El, a-L primi prin credință, a-L primi cu smerenie, primind acest dar fără plată al justificării prin a ne baza pe Isus și doar pe El. Asta înseamnă justificarea prin credință.

Pentru biserica romano-catolică, dreptatea prin care suntem justificați vine inițial prin Hristos, dar ea devine a noastră pe măsură ce noi cooperăm cu ea și ajunge să fie inerentă în noi așa încât devine dreptatea noastră, neprihănirea noastră. Astfel, ea nu mai este nici în afara noastră, nici străină, ci este o neprihănire interioară, o neprihănire care se găsește în noi, nu una din afara noastră.

Chiar dacă biserica romano-catolică respinge doctrina justificării prin credință, ea nu neagă importanța credinței. Ea nu spune că justificarea este doar prin fapte. Totuși, ea insistă că anumite fapte sunt necesare pentru ca o persoană să fie socotită dreaptă înaintea lui Dumnezeu, lucru care poate fi văzut cel mai clar din doctrina penitenței, așa cum am discutat în capitolul anterior.

Biserica romano-catolică nu spune că o persoană poate deveni neprihănită fără Hristos sau fără har. Ea nu contestă dependența păcătosului de Isus Hristos și de harul Lui în vederea justificării. Hristos este necesar pentru justificare, dar în sensul în care El face *posibilă* justificarea pentru noi. Dacă noi cooperăm cu harul Lui, devenind inerent neprihăniți, doar când neprihănirea este inerentă în persoanele noastre, Dumnezeu ne va putea declara neprihăniți.

Luther a fost deranjat de ideea că noi am putea să avem vreun merit sau neprihănire proprie care ar putea să fie aduse

înaintea tronului lui Dumnezeu. El a spus că Biblia, Cuvântul lui Dumnezeu, statuează că nu poate exista niciun merit în afara meritelor lui Hristos. Biserica romano-catolică a repudiat *sola fide* pentru că ea credea că o persoană, în plus față de credință, trebuie să aibă fapte, și în plus față de fapte, trebuie să aibă merite pentru a putea fi socotită dreaptă și răsplătită de Dumnezeu. Reformatorii au crezut însă că acest concept al faptelor și meritelor aruncă în umbră răscumpărarea deplină realizată odată pentru totdeauna prin meritele lui Hristos care au fost câștigate pentru noi, cei care credem.

Un imn preferat al bisericii este „Stânca veacurilor”, scris de către Augustus Toplady. Există unele cuvinte în acel imn, care spun: „N-aduc nimic în mâna mea – doar mă alipesc de Cruce / Gol, vin la Tine să mă îmbraci, neajutorat, privesc la Tine după har / Alerg spre-al Tău izvor – spală-mă, Mântuitorule sau mor”. Acest cântec ne îndreaptă atenția către obiectul credinței și al încrederii noastre spre mântuire. Atenția noastră nu trebuie îndreptată către acțiunile noastre, către performanțele sau meritele noastre, ci încrederea noastră trebuie să privească la Hristos, căci doar El a avut merite suficiente pentru noi, și doar neprihănirea Lui este perfectă și ne este dată fără plată tuturor celor care ne punem credința în El. Singurul „merit” pe care îl putem aduce din noi înșine la scaunul de judecată al lui Dumnezeu este, de fapt, lipsa meritelor.

Capitolul 7

ELEMENTELE ESENȚIALE ALE CREDINȚEI BIBLICE

Dacă justificarea este prin credință, atunci trebuie să ajungem la o înțelegere asupra felului de credință care justifică. Amintiți-vă că biserica romano-catolică din secolul al XVI-lea afirma necesitatea credinței pentru justificare. Totuși, ea a susținut că este posibil ca o persoană să aibă credința adevărată și totuși să nu se afle în starea de justificare. Reformatorii au răspuns prin a spune că tot ceea ce este necesar pentru a fi unit cu Hristos și socotit nevinovat înaintea lui Dumnezeu este credința. Așadar, o întrebare cheie privește natura credinței care justifică.

În apărarea bisericii romano-catolice, teologii ei din secolul al XVI-lea erau îngroziți la ideea ca anumiți oameni să audă că justificarea ar putea veni *doar prin credință* și să își imagineze că tot ceea ce are nevoie un om ca să fie mântuit este o acceptare simplă a adevărilor creștinismului, fără o schimbare în viața aceluia om. Ei erau îngrijorați de faptul că această nouă formulă avea să deschidă o cutie a pandorei, o poartă către un potop de nelegiuire. Astfel, a fost imperativ ca reformatorii să definească natura și caracterul credinței mântuitoare. Teologii reformați au

subliniat zece dimensiuni distincte ale conceptului credinței în Noul Testament și le-au condensat apoi în trei aspecte majore ale credinței mântuitoare.

Primul aspect al credinței mântuitoare este *notitia*. Ea are de-a face pur și simplu cu conținutul credinței, adică acele lucruri pe care trebuie să le crezi. De câte ori nu ați auzit pe cineva spunând: „nu contează ce crezi atâta vreme cât ești sincer”. Poate chiar tu ai spus asta. Ce lucru uluitor să îți imaginezi că nu contează ce crezi atâta vreme cât ești sincer! Cât de antitetică este această idee față de credința creștină! În esența ei, credința creștină este constituită dintr-o sumă de învățături care au fost proclamate înaintea lumii, prima dată prin Hristos și apoi prin apostolii Lui, învățături pe care suntem chemați să le primim și să le credem. Contează ceea ce credem, și contează pe veci.

Chiar dacă am da la o parte această idee a compatibilității cu credința creștină, tot rămâne întrebarea următoare: Și dacă ești sincer, dar greșești? Să presupunem că ai crede că un anumit obiect fără viață, asemenea unui scaun, este mântuitorul lumii. Acest lucru poate părea ridicol, dar nu este foarte diferit de ceea ce mulțimi de oameni au făcut de-a lungul istoriei, punându-și încrederea în obiecte precum statui, totemuri, idoli și icoane de tot felul. Acești idoli au fost făcuți de mâinile celor care le aduceau închinare, și totuși acești oameni au avut credință în idoli lor. Ei s-au rugat acestora, s-au închinat lor, și-au pus nădejdea în ei pentru a-i răscumpăra din calamitățile acestei lumi și, în toate acestea, ei erau sinceri în credința lor. Una dintre marile tragedii ale istoriei bisericii este că ereticii tind să fie oameni destul de sinceri în ceea ce ei cred. Pelagius a crezut cu adevărat că păcatul lui Adam nu l-a afectat pe nimeni altcineva decât pe el. Arius a crezut cu adevărat că Isus nu era divin. Acești eretici

erau sinceri în credințele lor, dar erau sinceri și greșeau în același timp, iar erorile pe care ei le-au predicat puteau să condamne o lume întregă dacă ei ar fi fost acceptați de către mase.

Reformatorii au înțeles că, în ceea ce privește credința mântuitoare, aceasta nu trebuie să înțeleagă perfect toate elementele doctrinei sau ale teologiei sistematice. Noi nu suntem justificați prin cunoștință sau doar prin acea informație, dar nici nu suntem justificați în lipsa acelei cunoștințe sau informații. Când temnicerul din Filipi l-a întrebat pe Pavel, „Ce trebuie să fac ca să fiu mântuit?” iar Pavel a răspuns, „Crede în Domnul Isus, și vei fi mântuit” (Faptele Apostolilor 16:30-31), acesta este un minim al informației legate de credință, însă exista conținut acolo. Pavel nu i-a spus acelui om, „Crede în scaunul pe care stai așezat”, sau „Crede în Baal”. El i-a spus, „Crede în Domnul Isus Hristos”. Predicarea Noului Testament a căutat să condenseze conținutul esențial al credinței mântuitoare atunci când apostolii au propovăduit acest mesaj înaintea lumii. Când ei au mers la comunitățile dintre Neamuri, ei nu au spus, „Vom începe un curs care va dura 10 ani, timp în care vom dezbate istoria răscumpărării, începând de la cartea Geneza și până la Maleahi. După aceea vă vom cere să deveniți creștini.” Nu, ci ei au avut ceea ce a fost denumit *kerygma* sau „predicare”: un sumar al elementelor esențiale ale credinței creștine, mesajul fundamental legat de Persoana și lucrarea lui Hristos, despre păcătoșenia omenirii și despre lucrarea de împăcare împlinită de Hristos pe cruce. Acel mesaj a fost urmat de o chemare la credința în și la dedicarea față de Hristos Isus. Pe măsură ce oamenii răspundeau cu credință față de *kerygma* și au fost botezați în biserică, ei au urmat ceea ce a fost denumit *didachē* sau „învățătura”, în cadrul căreia întreg spectrul doctrinei le-a fost explicat în detaliu.

Biserica trebuie să înțeleagă în fiecare epocă faptul că există unele adevăruri esențiale pe care trebuie să le înțelegem pentru a fi justificați. Când reformatorii au spus că unul dintre ingredientele necesare ale credinței mântuitoare este *notitia*, ei s-au referit la conținutul minimal care este necesar pentru a înțelege nașterea din fecioară, viața fără păcat, moartea ispășitoare și învierea lui Isus.

Acest lucru ne conduce la al doilea element esențial al credinței mântuitoare, pe care reformatorii l-au denumit cu termenul *assensus*. Acest lucru are de-a face cu acordul sau acceptul intelectual. Pentru Luther și pentru reformatori, a fi justificat prin credință însemna că trebuie mai întâi să ai informația – *notitia* – și apoi trebuie să crezi că informația este adevărată – *assensus*.

Înseamnă asta că, dacă ai cele două elemente, este suficient ca să fii justificat? Iacov ne-a spus că nu: „Tu crezi că Dumnezeu este unul, și bine faci; dar și dracii cred... și se înfioară!” (Iacov 2:19). Dr. D. James Kennedy de la Coral Ridge Presbyterian Church a observat cândva că, dacă ai doar *notitia* și *assensus*, toate acestea nu te califică să fii mai mult decât un demon. Demonii erau primii care recunoșteau caracterul adevărat al lui Isus, dar ei n-au fost justificați. Ei n-au avut credința mântuitoare, pentru că elementul crucial este denumit *fiducia*, care are de-a face cu încrederea. Așadar, acest element al credinței mântuitoare, atât de necesară pentru ca justificarea să aibă loc, este unul al încrederii și credinței personale.

În ce anume îți pui credința? Pe ce anume te bazezi în vederea împăcării tale cu Dumnezeu? Mulți ar putea să spună: „Isus este Fiul lui Dumnezeu, și El a făcut toate aceste lucruri minunate” și, cu toate acestea, când vine vorba de justificare, ei să se bazeze pe performanțele lor – „Am încercat să trăiesc o

viață bună”; „Am dat bani celor aflați în nevoie”; „Am mers la biserică”. Obiectul credinței lor stă în propriile persoane, în timp ce obiectul biblic al credinței este Hristos și doar El. Trebuie să ne punem credința doar în El și să ne bazăm exclusiv pe El pentru a fi Răscumpărătorul nostru.

Satana și demonii știu cine este Isus. Ei cunosc adevărul afirmațiilor lui Hristos, dar Satana nu și-ar pune niciodată credința în Hristos. De ce? Pentru că el Îl urăște pe Hristos, și pentru că păcatul lui fundamental este mândria. El nu dorește să se bazeze pe nimeni decât pe sine. Pentru ca noi să avem adevărata credință, trebuie să vedem ceva ce Satana nu vede: atractivitatea, dulceața și superioritatea lui Hristos. Nu putem să ne punem credința în cineva pe care îl disprețuim. Dar credința mântuitoare își face loc în inimă atunci când ea înțelege și acceptă adevărul Evangheliei lui Hristos, și trece de la acea dimensiune intelectuală la cea de încredere personală și dragoste pentru Hristos.

Dr. Kennedy a încercat să explice cândva termenul *fiducia* folosind ilustrația unui scaun. Ai putea privi la un scaun și să vezi că nu are defecte, așa încât ți-ai imaginat că te-ar putea susține în mod sigur, dar tu nu crezi cu adevărat acest lucru până nu te așezi pe el. Aceasta este diferența între aspectul intelectual al credinței și încrederea reală. Hristos este asemenea acelui scaun, și noi trebuie să riscăm, dacă este să spunem așa, totul pentru a ne baza pe El și doar pe El, recunoscând faptul că doar El are puterea și abilitatea de a ne susține în siguranță în prezența lui Dumnezeu.

Capitolul 8

IERTAREA PĂCATELOR

La seminarul teologic, obișnuiam să predau lecții de teologie sistematică și apologetică. Oamenii adesea mă întrebau: „Ce este apologetica?” Pe scurt, apologetica este știința de a furniza răspunsuri intelectuale și raționale în apărarea adevărurilor creștinismului. Acest lucru necesită să te ocupi cu filozofii ale acestui veac, care intră în competiție cu creștinismul. Eu m-am aflat adeseori în discuții cu oamenii, în general cu scepticii, încercând să le ofer răspunsuri oneste la întrebările lor și să tratez cu atenție obiecțiile pe care le indicau împotriva creștinismului. Aceste întrebări sunt adeseori abstracte și filozofice, dar am descoperit că, pe măsură ce discuția înaintază, este aproape inevitabil să nu ajungem la lucruri din ce în ce mai personale. Într-un anume moment al discuției, eu pun următoarea întrebare: „Ce faci cu vinovăția ta?” Când pun acea întrebare, foarte adesea se observă o schimbare palpabilă în atmosfera discuției. Nu, nu mă refer la existența vreunui răspuns de ostilitate sau mânie din partea lor, căci acest lucru rareori se petrece. Mă refer la faptul că își face loc o atmosferă de sobrietate care este aproape palpabilă.

Acest lucru are loc datorită felului în care pun acea întrebare. Eu nu spun, „Ai vinovăție?” Nu îmi pierd vremea încercând

să stabilesc realitatea vinovăției, pentru că vinovăția este un lucru de care toți suntem conștienți. Vinovăția este una dintre cele mai paralizante și chinuitoare forțe care atacă omul, și noi ne dăm peste cap să găsim soluții de scăpare. Una dintre cele mai răspândite soluții este negarea existenței vinovăției, dar acest lucru nu poate funcționa pe termen lung, pentru că, indiferent cât negăm vinovăția noastră, va trebui să trăim cumva cu ea. Putem încerca să o transferăm, prin a arunca vina asupra altcuiva, sau putem căuta să aducem explicații, prin a pune păcatele sau vinovăția noastră în cea mai bună lumină posibilă. Dacă trebuie să răspund acelei întrebări, eu cunosc o singură soluție la vinovăție: să fie iertată. Nu pot să o compensez, să pretind că nu există, sau să scap de ea. Vinovăția mea este reală, și este un lucru presant în viața mea. Acest lucru este o realitate pe care noi toți o experimentăm.

Această constatare ne conduce la cea mai simplă și mai convingătoare aplicație a justificării. Jean Calvin, reformator din secolul al XVI-lea, a făcut următorul comentariu: „Haideți să cercetăm cât de adevărată este afirmația din definiție, anume că neprihănirea prin credință înseamnă împăcarea cu Dumnezeu, lucru care stă eminent în iertarea păcatelor”. Mai târziu în același paragraf, Calvin a concluzionat că: „este evident, astfel, că aceia pe care Dumnezeu îi primește sunt făcuți neprihăniți exclusiv pe baza faptului că ei sunt curățați atunci când petele lor sunt spălate prin iertarea de păcate. De aceea, o astfel de neprihănire poate fi denumită ‚iertare de păcate’”⁴. În acest scurt paragraf, Calvin spune că modalitatea în care suntem făcuți neprihăniți sau justificați înaintea lui Dumnezeu este prin a avea păcatele noastre iertate, lucru care stă în ultimă instanță exclusiv în ștergerea păcatelor.

⁴ *Institutes* 3.11.21.

Un context în care noi auzim folosindu-se termenul *ștergere* este în lumea medicală. Cei care au fost loviți de cancer, după ce au trecut de chirurgie sau tratament, se bucură să audă vestea bună că boala lor este ștearsă din diagnostic. Un alt context în care auzim de acest termen este legat de facturi: dacă datorăm niște bani unei instituții sau firme, vedem acest termen care este legat de facturi, lucru care este trecut la baza facturii, unde se spune care este suma datorată și care trebuie „ștearsă”.

Acestea pot fi niște utilizări destul de diferite ale termenului, dar există un element de legătură între ele. Cancerul a putut fi șters pentru că, cel puțin pentru o vreme, a dispărut. Atunci când îți plătești facturile, ștergi practic datoria. Preluând aceste utilizări din limbajul comun și aplicându-le în domeniul teologiei, putem căpăta un anumit înțeles când vorbim despre ștergerea păcatelor. Ștergerea păcatelor în justificarea noastră are loc atunci când Dumnezeu îndepărtează vinovăția noastră. El o îndepărtează față de noi „cât este de departe răsăritul de apus” (Psalmii 103:12).

În primul capitol al cărții Isaia, Dumnezeu face un apel prin profet, spunând: „Veniți totuși să ne judecăm, zice Domnul” (v. 18). El își invită poporul să se apropie. Dar cu ce scop? Pentru a aplica în mințile lor adevărurile Lui, așa încât ei să își înțeleagă problema. Ceea ce dă naștere invitației este vinovăția oamenilor. El a adăugat următoarele cuvinte la invitație, spunând: „De vor fi păcatele voastre cum e cârmâzul, se vor face albe ca zăpada; de vor fi roșii ca purpura, se vor face ca lâna”. Roșul despre care se vorbește aici prin termenul „cârmâz” este purpura, o nuanță foarte puternică a acestei culori. Păcatul este asemenea unei pete pe care niciun detergent nu o mai poate șterge. Cu toate acestea, Dumnezeu promite să ne facă mai curați decât ne putem

imagina, așa de curați încât nimeni n-ar putea să spună că a existat o pată acolo.

Când fiica mea a devenit creștină, noi mergeam la o biserică prezbiteriană din statul Ohio. Fiica era la școală în acea vreme. La una dintre slujbele de seară, a vorbit un predicator invitat, iar fiica mea a mers la un program special pe care biserica îl oferea copiilor. La sfârșitul acestui serviciu, predicatorul a făcut o invitație celor care doreau să-și dedice viețile lui Hristos, chemându-i să vină în față – o procedură destul de neobișnuită în bisericile prezbiteriene, dar în această biserică făceau așa ceva o dată pe an. Eu stăteam în spate amvonului, de unde îi vedeam pe oameni cum vin în față, și, spre uimirea mea totală, mi-am văzut fiica venind către amvon, pe culoarul din centru. Mă gândeam imediat, „ea e prea tânără să facă asta, e doar o pornire emoțională”. Am fost atât de îngrijorat de gestul ei, încât după aceea am întrebat-o ce anume a determinat-o să iasă în față. „Tati, trebuia să fac asta”, a spus ea. „Pur și simplu nu puteam sta pe scaun liniștită”. Am întrebat-o atunci, „și ce simți acum?” Ea mi-a răspuns: „Mă simt curată, ca un bebeluș”. M-am gândit imediat că aceea era o înțelegere remarcabilă a experienței iertării pentru un copil de doar șase ani.

Una dintre cele mai faimoase predici din Noul Testament a fost aceea a apostolului Petru, rostită în ziua Cincizecimii. Putem citi parte din această predică în cel de-al doilea capitol al Faptelelor Apostolilor:

„Atunci Petru s-a sculat în picioare cu cei unsprezece, a ridicat glasul, și le-a zis: „Bărbați Iudei și voi toți cei care locuiți în Ierusalim, să știți lucrul acesta, și ascultați cuvintele mele! Oamenii aceștia nu sunt beți, cum vă închipuiți voi, căci nu este decât al treilea ceas din zi... Bărbați Israeliti, ascultați cuvintele acestea! Pe Isus din Nazaret, om

adeverit de Dumnezeu înaintea voastră prin minunile, semnele și lucrările pline de putere, pe care le-a făcut Dumnezeu prin El în mijlocul vostru, după cum bine știți; pe Omul acesta, dat în mâinile voastre, după sfatul hotărât și după știința mai dinainte a lui Dumnezeu, voi L-ați răstignit și L-ați omorât prin mâna celor fărădelege. Dar Dumnezeu L-a înviat, dezlegându-i legăturile morții, pentru că nu era cu putință să fie ținut de ea” (Faptele Apostolilor 2:14-15, 22-24).

Adesea se ridică obiecția legată de învierea lui Hristos, oamenii spunând că acest lucru este pur și simplu imposibil. Un lucru pe care îl cunoaștem cert este că, atunci când un om moare, el rămâne mort. Astfel, pur și simplu nu pare credibil să ne punem încrederea în înviere, căci învierea pare imposibilă. Totuși, Petru a afirmat că nu a fost posibil ca Hristos să rămână mort – El era fără păcat, iar moartea este o pedeapsă pentru păcat. A fost imposibil ca moartea să Îl țină în ghearele ei pe Hristos un timp îndelungat. Astfel, el și-a încheiat piedica în felul următor:

„Să știe bine dar, toată casa lui Israel, că Dumnezeu a făcut Domn și Hristos pe acest Isus, pe care L-ați răstignit voi’. După ce au auzit aceste cuvinte, ei au rămas străpunși în inimă, și au zis lui Petru și celorlalți apostoli: ‚Fraților, ce să facem?’ , Pocăiți-vă’, le-a zis Petru, ‚și fiecare din voi să fie botezat în Numele lui Isus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre; apoi veți primi darul Sfântului Duh. Căci făgăduința aceasta este pentru voi, pentru copiii voștri, și pentru toți cei ce sunt departe acum, în oricât de mare număr îi va chema Domnul, Dumnezeul nostru’.” (v. 36-39)

Cinci mii de oameni au fost adăugați bisericii în acea zi, și ni se spune că, atunci când Petru a predicat, răspunsul oamenilor a fost unul caracterizat de o acută conștientizare a vinovăției lor. Ei au întrebat, „Ce să facem?” Poate că și tu ai experimentat

acea lovitură dureroasă a conștiinței. Petru a răspuns acelei întrebări, spunând: „Pocăiți-vă și fiecare din voi să fie botezat în Numele lui Isus Hristos, spre iertarea păcatelor”. Ai observat secvența? Pocăința, apoi iertarea păcatelor. La fel este și astăzi: esența justificării, singura odihnă pentru cei care sunt împovărați de realitatea vinovăției lor, stă în ștergerea păcatelor – iar această ștergere a păcatelor este disponibilă și va fi primită instantaneu de toți cei care se pocăiesc cu adevărat.

Poate că, în providența lui Dumnezeu, aceste lucruri ți-au fost de un folos tocmai ție. Nu știu cine va citi această carte, dar știu că noi toți ne confruntăm cu problema eliberării de vinovăția noastră. Dacă există vreun lucru ce se aplică tuturor, acesta este nevoia de a avea parte de ștergerea și iertarea păcatelor noastre. Este asemenea lui David, când a fost un adus într-o stare de frângere a inimii și de pocăință, și când a scris Psalmul 51, strigând: „Ai milă de mine, Dumnezeule, în bunătatea Ta! După îndurarea Ta cea mare, șterge fărădelegile mele” (v. 1). Ce voia el să spună? „O, Dumnezeule, îndepărtează aceste lucruri de la mine! Șterge-le din cartea Ta”.

Capitolul 9

PACEA CU DUMNEZEU

Așa cum sublinia Luther, justificarea este doctrina de care ține rămânerea în picioare a bisericii sau căderea ei. Dar dacă doctrina aceasta nu aduce schimbări în viețile noastre, ea se află în pericolul de a rămâne o chestiune de teologie abstractă. Întrebarea care ne rămâne este: și ce-i cu asta? Care este beneficiul de a fi justificat? Care este roada acelei justificări?

Haideți să ne îndreptăm atenția către al cincilea capitol al Epistolei lui Pavel către Romani. În capitolele 3 și 4, Pavel ne oferă cea mai profundă explicație a doctrinei justificării din scrierile sale. Capitolul 5 însă începe cu acest cuvânt: „deci”. Oricâteori vezi termenul „deci” în Scriptură, ar trebui să-ți atragă atenția. Ce implică acest cuvânt „deci”? Este cuvântul care precedă o concluzie. Pavel a folosit două capitole definind și explicând justificarea, apoi prezintă o concluzie: „Deci, fiindcă suntem socotiți neprihăniți prin credință...” Pavel vorbește despre ceva care a fost deja împlinit – el le scrie celor din Roma ca unor oameni care se aflau deja în starea de justificați. „Fiindcă suntem socotiți neprihăniți, prin credință, avem *pace* cu Dumnezeu, prin Domnul nostru Isus Hristos” (v. 1). Acesta este primul rezultat al justificării.

Cât de important era acel mesaj pentru un evreu din acea vreme, a cărui preocupare pentru pace în orice dimensiune a vieții era colosală? Pacea era atât de importantă pentru evrei încât aceștia se salutau între ei folosind cuvântul *shalom* – pace. Când evreii se întâlneau și se despărțeau, își dădeau același salut: *Shalom aleichem, aleichem shalom* – „pacea să fie cu tine, sau pace peste tine”. După ce fel de pace umblau ei? Evident, ei își doreau pacea față de acele războaie neîncetate care au lovit această națiune, care n-a reușit să aibă mai mult de 100 de ani consecutivi de pace în întreaga ei istorie. Totuși, ei tânjeau și după aceea pace interioară, acea odihnă a sufletului, pe care toți oamenii o doresc și o caută cu disperare în această lume. Dar pacea finală însemna să fie împăcați cu inamicul suprem al existenței lor.

Te-ai gândit vreodată că cel mai formidabil oponent pe care l-ai avut vreodată în viața ta, cel mai amenințător față de ființa ta este Dumnezeu cel atotputernic? Uneori oamenii se uită la mine ciudat când le spun acest lucru. Mulți se gândesc la Dumnezeu și și-L imaginează ca pe un fel de bunic ceresc, un fel de majordom cosmic, care îi iubește pe toți oamenii și este atât de îndurător încât n-ar putea fi vreodată vrăjmașul cuiva. Dar nu asta ne învață Noul Testament. Biblia descrie în mod repetat relația dintre un Dumnezeu sfânt și un om păcătos ca fiind o relație de înstrăinare, una de conflict. Scriptura ne învață că, prin natura noastră, noi ne aflăm în vrăjmășie cu Dumnezeu, suntem vrăjmași de moarte ai Creatorului nostru, iar relația noastră cu Dumnezeu este definită în termenii conflictului. De aceea, motivul central al întregii Scripturii este conceptul reconcilierii. Hristos este denumit „Mijlocitorul” dintre Dumnezeu și noi. Dar dacă nu exista niciun fel de conflict, n-ar fi fost nevoie de reconciliere. Dacă nu există război, nu este nevoie de un Mijlocitor.

Oamenii au ajuns cumva să banalizeze mesajul Noului Testament până acolo încât au uitat cu totul că punctul de plecare este să conștientizeze problema lor.

Noul Testament tratează acea problemă foarte serios, iar Pavel a scris despre faptul că cheia reconcilierii – sfârșitul conflictului dintre păcătos și Dumnezeu, declararea păcii – vine prin justificarea noastră. Aceia care nu se află în stare de justificare sunt, prin definiție, într-un război până la capăt cu Creatorul lor. Ei sunt înstrăinați și vrăjmași ai Lui dacă nu sunt justificați. Dar pentru cei care sunt justificați, care s-au pocăit, și-au plecat genunchii în fața lui Hristos și și-au pus credința doar în El ca Răscumpărător și Mijlocitor, vestea bună este că ei au pace cu Dumnezeu.

Într-o zi, pe când eram copil, mă jucam pe străzile din Chicago, dar jocul a fost întrerupt de un anumit strigăt care a izbucnit din casele tuturor oamenilor. Adulții au ieșit pe străzi din clădirile de apartamente, din magazine și din alte locuri strigând și bătând din oale și din tot felul de obiecte. Eu m-am înfricoșat și am fost surprins, fiind în același timp iritat de faptul că jocul meu fusese întrerupt. Oamenii strigau și țipau, „S-a terminat! S-a terminat!” Era anul 1945, în ziua când s-a încheiat războiul. Teribilul conflict al celui de-al doilea război mondial se sfârșise. Îmi amintesc, chiar dacă eram copil, că am experimentat un potop de liniște și pace, pentru că știam că acest lucru însemna că tatăl meu putea să se întoarcă acasă și să fim cu toții în siguranță.

Unul dintre cele mai înfricoșătoare momente din viața mea s-a petrecut când aveam opt sau nouă ani, când am fost invitat de unii dintre băieții din vecini să petrecem noaptea dormind într-un cort și, pe când ne pregăteam să mergem la culcare, unul dintre băieții a început să ne vorbească despre bomba atomică.

La școală făcusem exerciții de evacuare în cazul unor alerte aeriene în eventualitatea unui atac nuclear, dar acest prieten ne spunea cât de distructive sunt bombele atomice și cum, după părerea lui, era inevitabil ca una să cadă asupra noastră mai devreme sau mai târziu. Am devenit atât de înfricoșat încât am părăsit acel cort și m-am dus acasă. Mă durea stomacul și îmi amintesc că am trăit o vreme cu frica unui alt război iminent. În această lume, putem vedea cum se semnează tratate de pace, dar ele nu au pus niciodată capăt războiului pentru totdeauna. Toate încercările noastre de pace în această lume sunt niște încercări limitate, căci ostilitățile pot să izbucnească din nou, în orice moment.

Dar nu așa stau lucrurile cu Dumnezeu. Atunci când suntem justificați, avem parte de o pace veșnică cu Dumnezeu. Nu este vorba despre o pace limitată sau nesigură. Dumnezeu nu se pune pe război de fiecare dată când noi nu-L ascultăm după ce am primit harul justificării. Pacea care aparține inerent lui Hristos ne este dată atunci când ne punem credința în El. Îți amintești ultima dorință și testamentul lui Isus? El l-a dat ucenicilor Lui înainte de a muri spunând: „Să nu vi se tulbure inima. Aveți credință în Dumnezeu, și aveți credință în Mine” (Ioan 14:1). El a adăugat: „În casa Tatălui Meu sunt multe locașuri. Dacă n-ar fi așa, v-aș fi spus. Eu Mă duc să vă pregătesc un loc. Și după ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine, ca acolo unde sunt Eu, să fiți și voi” (v. 2-3). Dar ce a mai spus El? „Vă las pacea, vă dau pacea Mea. Nu v-o dau cum o dă lumea. Să nu vi se tulbure inima, nici să nu se însălmânte” (v. 27). Când Hristos, în calitate de Mediator, a plătit prețul pentru păcatele noastre – și când Dumnezeu ne declară dreți în Hristos – războiul s-a sfârșit, și s-a sfârșit pentru totdeauna.

Soția mea m-a întrebat cândva: „Îi pedepsește Dumnezeu vreodată pe credincioși pentru păcatele lor?” „Evident”, am spus eu. „Scripturile ne rată că Domnul îi muștră, îi pedepsește și îi disciplinează pe cei ce sunt ai Lui, dar ea spune de asemenea că Domnul îi disciplinează pe cei pe care îi iubește”. Aici nu avem de-a face cu o mânie punitivă pe care o primim din partea Tatălui, ci cu una corectivă. Este vorba despre disciplina pe care un tată iubitor o acordă copiilor lui. Cu toate acestea, nu se pune capăt păcii. Noi Îl putem dezamăgi pe Dumnezeu, putem să nu-L ascultăm, sau să Îl întristăm, dar nu vom mai fi niciodată străini de Dumnezeu, pentru că, fiind justificați, avem pace cu El și Îl avem pe Mijlocitorul nostru, care mediază între noi și El în mod neconținut. El a făcut absolut clar că războiul s-a sfârșit și că nu va mai exista vreun război între noi și Dumnezeu. Pavel spunea: „Deci, fiindcă suntem socotiți neprihăniți, prin credință, avem pace cu Dumnezeu, prin Domnul nostru Isus Hristos. Lui Îi datorăm faptul că, prin credință, am intrat în această stare de har, în care suntem; și ne bucurăm în nădejdea slavei lui Dumnezeu” (Romani 5:1-2). Așadar, primul rod al justificării este *pacea*.

Cel de-al doilea este *accesul*. Întreaga istorie a poporului Israel a fost un șir continuu de probleme, potrivit lui Pavel. După primul păcat, Adam și Eva au fost izgoniți din Paradis și forțați să trăiască la răsărit de Eden. Poarta către Paradis era păzită de un înger cu o sabie înflăcărată. Nu avea să mai fie acces în prezența lui Dumnezeu. De-a lungul istoriei Vechiului Testament, locul de întâlnire între Dumnezeu și poporul Său – la început în cort, după care în templu – avea în centrul lui locul denumit în latină *sanctus sanctorum*, sau Sfânta Sfintelor. Nicio persoană obișnuită nu avea permisiunea să calce acolo. Singurul care primea această permisiune era marele preot, și acesta intra doar o

dată pe an, după ce parcurgea niște ceremonii detaliate și ritua-luri de purificare. Pentru restul poporului, nu exista acces în prezența imediată a lui Dumnezeu, lucru care era simbolizat în mod fizic printr-o perdea grea sau o cortină care separa locul sfânt de locul preasfânt.

Totuși, ce anume s-a petrecut în templu în ziua când Hris-tos a făcut ispășirea păcatelor pe cruce? A avut loc un cutremur de pământ, iar perdeaua din templu s-a rupt în două de sus până jos. Bariera pe care Dumnezeu o ridicase între Sine și poporul Său a fost îndepărtată datorită lui Hristos. Noi avem pace cu Dumnezeu, avem acces înaintea Lui datorită faptului că Dum-nezeu ne-a făcut dreptți înaintea Lui. Autorul Epistolei către Evrei scrie: „Astfel dar, fraților, fiindcă prin sângele lui Isus avem o intrare slobodă în Locul preasfânt, pe calea cea nouă și vie, pe care ne-a deschis-o El, prin perdeaua dinăuntru, adică trupul Său: și fiindcă avem un Mare preot pus peste casa lui Dumnezeu, să ne apropiem cu o inimă curată, cu credință deplină, cu inimile stropite și curățite de un cuget rău, și cu trupul spălat cu o apă curată” (Evrei 10:19-22). Credinciosul Vechiului Testament ar fi fost confruntat cu moartea dacă s-ar fi atins de sfântul munte Sinai, dar acum Dumnezeu spune: „veniți, intrați în prezența Mea!” Noi suntem chemați să venim curajos înaintea lui Dum-nezeu prin harul lui Hristos în baza căruia putem sta înaintea Lui. Vă amintiți ce se întreba psalmistul? „Dacă ai păstra, Doamne, aducerea aminte a nelegiuirilor, cine ar putea sta în picioare, Doamne?” (Psalmii 130:3). Dacă nu ești justificat, nu există nicio posibilitate să poți sta înaintea lui Dumnezeu. Cei care au însă pacea cu Dumnezeu, au acces la acel har, în prezența Lui, în baza căruia stau în picioare înaintea Lui. Iată care este cel mai mare privilegiu oferit credinciosului – doar prin harul lui Dumnezeu, doar prin credință, doar în Hristos.

DESPRE AUTOR

Dr. R.C. Sproul este fondatorul și președintele Ligonier Ministries, o organizație internațională dedicată educației creștine și ucenicizării, situată în Orlando, Florida. De asemenea, el este și co-pastor al Saint Andrew's Chapel din Sanford, Florida, rector al Reformation Bible College și editor șef al revistei *Tabletalk*. Predicile sale pot fi auzite peste tot în lume prin intermediul programului de radio zilnic intitulat *Renewing Your Mind*.

În decursul carierei sale academice deosebite, Dr. Sproul a ajutat la instruirea bărbaților pentru lucrarea pastorală în calitate de profesor la diferite seminarii teologice.

El este autorul a peste 100 de cărți, printre care *The Holiness of God*, *Chosen by God*, *The Invisible Hand*, *Faith Alone*, *Everyone's a Theologian*, *Truths We Confess*, *The Truth of The Cross* și *The Prayer of the Lord*. De asemenea, el slujește ca editor general al *Reformation Study Bible* și a scris numeroase cărți pentru copii, printre care *The Knight's Map*.